

Heinz Stöwe: Ökonometrie und makroökonomische Theorie, Gustav Fischer, Stuttgart 1959. 190 sider. Pris 17,50DM.

Hvad der måtte have været af økonometri i Tyskland i 20'erne synes at være blevet kvalt i 30'erne. Først i de allerseneste år begynder der så småt at komme økonometriske arbejder frem på tysk. Sammenhængende hermed har statistikken ført en dvaletilværelse i Tyskland. (Resultatet af alt dette er bl.a., at det er meget svært at skrive om disse ting på tysk. Man ser hvorledes litteraturen hele tiden tvinges til at bruge engelske vendinger — eller oversættelser, som mildest tal virker kluntede: »Maximum likelihood« hedder på tysk: »Methode der maximalen Mutmasslichkeit im Gauss-Fisher'shen Sinne«!)

Ovennævnte arbejde vidner imidlertid om, at der er økonomer i Tyskland, som følger med. Stöwe's bog indeholder praktisk talt intet originalt. Men den giver en god, up-to-date fremstilling af den engel-saksiske empiriske og teoretiske litteratur, dvs. et resumé, som giver tyske økonomer en god lejlighed til at gøre sig bekendt med dette »fags« hastige udvikling. Fag sat i citationstegn, for et fag er økonometri jo egentlig ikke.

Forklaringen på, at makroteori indgår i titlen på Stöwe's bog viser sig at ligge i, at de almindelige efterspørgsels- og omkostningsanalyser ikke behandles. Lineær programmering er dog med, og man kan spørge, om denne teknik ikke har den største gennemslagskraft overfor problemer på mikroplanet, således som Stöwe også selv antyder. Forudsætningen om fuldstændig substitution mellem produktionsfaktorer er jo tvivlsom på mikroplanen, men helt legitim på makroplanen.

Efter en kort nærmest erkendelsesteoretisk indledning følger i kap. II-IV en gennemgang af den stokastiske beskrivelse — stærkt påvirket af Haavelmo. Kap. V præsenterer estimeringsproblemer og identifikationsproblemer for interdependente og rekursive systemer. Kap. VI fortsætter med en række eksempler på hypoteseprøvning. I dette kapitel findes bogens eneste originale bidrag: En anvendelse af Hick's konjunkturmodel på tyske data. Kapitlet behandler iøvrigt dels investeringsrelationen og dels forbrugsfunktionen. Fremstillingen er gennemgå-

ende upåklagelig, men meget koncentreret, af og til for kort. Således behandles sammenhængen mellem tidsrækker og cross-section-data så kortfattet, at det bliver ufuldstændigt (pp. 107 ff.). Af særlig værdi i kapitlet må fremhæves diskussionen af gevinstforklaringen af investeringsbevægelserne ctr. accelerationsteorien. (Ikke at man skal vente at kunne slå op og finde »det rigtige«, men en god sammenstilling med empirisk belysning gives).

Kap. VII hedder »Die Bedeutung der punkweisen Information über die Parameterwerte struktureller Gleichungen für die Makrotheorie«. I indledningen strejfer kapitlet et uhyre interessant problem: Hvornår kan man på grundlag af ikke-systematiske estimeringer sige noget om parameterværdierne i en model, og hvad er betydningen af sådanne (i en vis forstand a priori) oplysninger? Desværre når forfatteren kun til at strejfe problemet. Hvad dernæst følger er er gennemgang af forbrugsfunktioner, som allerede er behandlet systematisk i det foregående kapitel. Hvad der gives af nyt her er kun en utilladelig sammenstilling af estimater af forbrugstilbøjeligheden (jfr. tabel XIII).

Er kap. VII således en forbier, vækker kap. VIII på ny ens anerkendelse med et kort, men sobert, referat af input-output analysens klassiske resultater. I forlængelse heraf giver kap. IX en gennemgang af lineær programmering. Hvad der her medtages er kort, men — så vidt jeg kan vurdere det — tilfredsstillende. I kap. X får man 6 siders spilteori — uden en påvisning af, at dette har sammenhæng med makroteorien. Der gives til slut et udvalgt bibliografi. Derimod må man påtale, at der intet index findes.

Man kan ikke vente, at så meget kan gives på 190 (små) sider, uden at der hist og her vil føles en hunger efter mere. Bogen er imidlertid at betragte som et referat af en række økonometriske resultater, og således betragtet, kan den anbefales til alle, som ønsker at opnå et overblik over væsentlige økonometriske problemstillinger og resultater. Det er en god bog, som kan give håb om, at også tyske økonomer vil begynde at give bidrag til økonometrien.

*P. Nørregaard Rasmussen.**

* Dr. polit., professor ved Københavns Universitet